

Vzhodno in balkansko bojišče. Položaj pri nemških četah je nespremenjen. Vrhovno armadno vodstvo.

6000 angleških mornarjev padlo.

Lugano, 4. junija. Londonska poročila italijanskih listov priznavajo, da gre uspeh pomorske bitke Angliji bolj k arcu, nego katerikoli drugi dogodek; Angleže boli najgloblje razven izgube ladij smrt okoli 6000 hrabrih mornarjev.

(Gotovo je še mnogo več angleških mornarjev padlo. Op. uredništva).

NESTLE-JEVA MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po želočnih in črevnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I., Biberstrasse 49 a. 261/1

Ces. in kr. vojno ministerstvo vojnoscrbni urad.

Druga zbirka volne in kavčuka.

Pri nabiranju volne in kavčuka leta 1915 nabrano blago je že podelano ter po industriji oddano armadi in prebivalstvu.

Da se pomanjkanju na surovinah v tuzemstvu tudi nadalje odpomore ter preskrbi armade na bojišču,

darujte še enkrat

volnene in bombaževinate predmete ter vsakovrstne odpadke gumija!

Darujte vse neoparabne predmete iz volne, bombaževine, blaga, sukna, platna, obleke, perilo, nogavice, robce itd. in gumijaste predmete vseh vrst.

Vsako naj pripravi dar!

Najmanjše darilo je dobrodošlo!

Glavni nabiralni dnevi: 13. in 17. junija 1916.

Ob obeh dneh bodo prišli učenci po dobro zavita darila.

Nadaljna pojasnila: telefon 12 516, IX, Berggasse 22.

Darila ter poštne pošiljatve sprejema vsak čas: Dunaj, IX, Berggasse 16, Dunaj, IX, Währingerstraße 32.

Löbl, tml., m. p.

Laški poveljnik Cadorna.

Prinašamo sliko poveljnika italijanskega generalnega štaba Cadorne, ki je bil v zadnjih tednih od avstro-ogrskoga armade tako temeljito

Generalstabschef Cadorna.

tepen. Pravijo, da je Cadorna zdaj nakrat zbolel in da ni izključen njegov odstop. Menda mu je vreme preslabo... Ah, poveretto!...

Izpred sodišča.

Štiri smrtnih obsodb proti češkim veleizdajalcem.

Dunaj, 4. junija. „Pester Lloyd“ poroča: Po skoraj šestmesečni razpravi se je včeraj pri tukajšnjem c. in kr. divizijskem sodišču sodbo v veleizdajniški razpravi proti znanemu voditelju Mladočehov poslancu dr. Kramarju in tovarišem razglasilo. Vsi štirje obtoženci so bili na smrt na vislicah obsojeni. Sodba vsebuje obenem odločbo, da se mora obešenje izvršiti najprej na obtožencu Cervinka, bivšemu tajniku „Narodnih Listov“, potem na obtožencu Zamazal, nadalje na obtožencu poslancu dru. Rasinu in končno na dru. Kramarju kot kolovodju. Dr. Rasinu in dr. Kramarju se je nadalje njih doktorsko čast odvzelo. Zadnja dva sta sprejela sodbo s smehljajem.

Razprava je pričela dne 6. decembra 1915. Dokazilno postopanje se je končalo začetkom maja. Govor vojaškega obtožitelja trajal je 4 dni, od 15. do 19. maja, govor dr. Kramarja pa skoraj 3 dni. Branitelj dra. Kramarja govoril je skoraj skozi 6 dni, od 23. do 29. maja. Potem je sledil govor odvetnika dra. Lewitha, ki je branil obtoženca Zamazala. Sledila je replika vojaškega obtožitelja in duplika dr. Kramarja ter braniteljev dr. Körnerja in dra. Lewitha. Razprava je bila končana dne 31. maja, to je na 121. dan. Včeraj se je sodbo razglasilo.

Slovensko-klerikalni voditelj na Korškem poslanec Grafenauer obsojen.

V nemških listih čitamo:

„Sodnja c. in kr. armadnega poveljstva naznanja: Državni in bivši deželni poslanec Franc Grafenauer, posestnik in izdelovalec orgelj v Kotu pri Sv. Mohorju bil je s sodbo armadnega poveljstva z dne 26. maja 1916, c. št. K 395 116/61 zaradi zločina motenja javnega miru po § 65a in b k. p. na 5 let težke in poostrene ječe obsojen. To sodbo je pristojni poveljnik potrdil in je tedaj pravomočna. Vodja sodnije: Seeliger, major.“

Župan, občinski svetnik in občinski tajnik pred vojnim sodiščem.

Linz, 24. maja. Trije vodilni možje trga Uttendorf bili so zaradi zločina zlorabe uradne moči, ki so ga napravili vled napačnih izpovedb pri neki prošnji za oprostitev od vojaške službe, obsojeni: župan Karl Neumayr na 2 meseca težke ječe in 2000 kron globe, prvi občinski svetovalec Anton Seibert na 4 meseca ječe in 1000 kron globe, občinski tajnik Peter Prillmann pa na en mesec težke ječe. V prošnji za oprostitev od vojaške službe za nekega Wimmerja so obtoženci napačne podatke vpisali. Ta obsodba naj bi bila gotovim lahkomišelnim občinskim funkcionarjem v naših krajih nekako svarilo. Kajti postava je stroga!

Obsojeni vojni liferanti.

Budimpešta, 26. maja. Danes razglasila je kraljevska kurija sodbo proti vojnim liferantom Geza Katona in tovarišem. Obtoženci so bili od prve sodnije zaradi zločina proti interesom države oproščeni. Kurija je to sodbo spremenila in obsodila Gezo Katona na pet let težke ječe in na visoko denarno globo. Tudi ostali obtoženci so bili na dolgotrajno ječo obsojeni.

Naši junaki na bojišču.

VIII.

Katoliški duhovnik s puško in sabljo za domovino.

Bivši urednik „Štajerca“ in po Spodnjem Štajerskem dobro znani kaplan g. Anton Zavadil, ki je bil pozneje prefekt v knezoškofjskih zavodih v Jungbunzlau, piše našemu uredniku g. Karlu Linhart sledečo zanimivo karto:

Standert, 1. junija 1916. Carissimo! Z menoj se je usoda res čudno igrakala! Sedaj

službujem kot petdesetletni enoletar, Fradobrovoljec v vojni bolnišnici v pridopisani severni deželi in sem v Avstriji brskrbniki, ne edini duhovnik na vojni, kito lahko si sabljo po strani in puško ništvo in mi. Nove izkušnje, novi dojmi! Tudi to je javno je vredno! Slovenski bolniki v špitalu „Štajermere in radi čitajo, eno številko pa vselej odpošljejo. Četrtsosednji garnizoni Feldpost 56, kjer je tudi go naš Slovencev, ki so se lečili v naši bolnišnici ta pov „Štajerca“ so z zanimanjem brali. Hvala tranc za Vašo uslugo našim bolnikom! Pismo se linčka. K obelodani. Iskren pozdrav znancom! Felds Schönb 8/II, Feldpost 86, Zavadil — Prijazne sofa dra. drave tudi od nas in srečo junaško! (Urednik Yuan

IX.

Odgovor „Bogoljuba“ št. 5.

Dragi nam „Štajerc“, sprejmi par nagotocov, od nas Slovencev katoličanov in povej nam preje izkly smo se vendar tako pregrešili, da nas „Angleži se ljub“ ne more nikdar izpustiti. kadar kajrupom i o razmerah z drugim spolom. Ze je minulo spada leto, kar stojimo neprenehoma pri bojni tržavnike torej lahko sam veš, dragi „Štajerc“, da nim Juna priložnosti, misliti na druge reči, kakor Ptuj, obranimo, da se ne zaplete sovražnik v 892, je o ozemlje in ne onečasti naših deklet in udajalcu. Torej nas srce lahko boli, če še moramo Mal takega poslušati, kakor pravi „Bogoljub“ (tirolskem „posebno sedaj se pazite dekleta, ko je polniškem polno vojaštva“)

Brez

Kaj je nam mar, kaj se godi Bog wrof Cla v zadnjih mestih. Mi tu v fronti že od za o. rojst izpolnjujemo svoje dolžnosti, in to je zdaj riedr zahvala, da nas počtno krtačite! Vse pač anašnjen črti vojaka. Mi vojaki pa Vas torej vprašnje Vaš Zakaj pa imate vojaštvo, pojdite vendar eljnik in branit sovražnike in mi se vrnemo domov, onsnim bodemo lahko počteno živeli, kakor si vi mirasnih, l

K zdajjemu pa Vas prosimo, gospodovražnik „Bogoljub“, pustite vsaj nas pri miru, kimagoviti tu v fronti; mi imamo itak dovolj drugih terebivalst ne delajte še nam vi težke vesti! Dosti zaješe čest nes! Z velespoštovanjem Friedrich Kodra — Na t Pionierkomp., Feldpost 612.

X.

Od črnovojnikov iz Ptuja.

Dne 1. junija 1916. Prosimo Vas, pošljite nam „Štajerca“ lavo k ai ga s tem naročimo. Mnogo pozdravov tazi svoje od južno-zapadne fronte. Par dni smo bilosnega r deči Ptujčani skupaj: Kodella, mizarski Friedr ster, Machatsch, sin ključarja, L. Smrt mesarski mojster i. dr. Najboljši pozdrav! Jaleci v Sla witsch, c. in k. črnovojn. inf. reg. kenskega. vojna pošta št. 220.

Razno.

Vinogradniki v ptujskem okraju, pozor! Wieser razdelitve dragega obroka bakrenega vinovojnik. sešla se je v Ptuj pod predsedstvom oblj je dne nega odbora seja, ki je sprejela sledeči ranjen in sprejet ednoglasno od podpisanih: „Ker umrl. Pol kmetijskih zadrug ni v položaju, potrebni obora, kraj za drugo škropljenje pravčasno dobiti, ni spomir se pa mora to škropljenje v najbližnjem Nesr izvršiti, sklenejo podpisani sledeči red za padel je litev: Posestniki, ki so pri prvi razdelitve inig največje izmere 4 kg dobili, bodo je pri hotela ot razdelitvi dobili za vsak kilogram vitrijola Nasprotno kg vitrijola in pol kg galuna ker jo je posestniki pa, ki so dobili doslej večje mrvzela in to se pravi več kot 4 kg vitrijola, dobijo so par dr drugem obroku namesto vsacega kilograma Navij trijola: 1 kg „Kupfer-Pasta Bosna“ ali pa mestnija „Kupfer-Pasta Bosna“ in 1/2 kg galuna. lv kateren izvrši razdelitev lažje, izdajalo se bode dobila op in galun zmešano v vrečah. Vsakemu naroč zlasti tak se doda natančno navodilo za rabo. Etrebe, tak „Kupfer-Pasta Bosna“ po sedanjim per itd. v izkušnjah ednakovredna bakrenemu rajo in jolu (galici), se bode nakazalo kot nadome kanje v t za vitrijol ednako množino „Bosna Paste“ pomanjka zaloge po pl. Pongratz, Rudolf Warren-Lip dajo. Tal Franc Rudl, Franc Hiltischer, že same St eudte, Norbert P o v o d e n, Rudolf p o v a l c i r

et ni
idobiti
r ž ko-
i no-
a ra-
je kaj
ajerca-
ljem k-
di več
nici in
tedaj
lahko
ospital-
e poz-
ništvo).

er. Franc Mikel in Jakob Matzun. —
Plopnisi so sami večaki, večji vinogradniki,
strikniki, župniki in drugi možje, katerim sme-
lahko zaupati, da se razumejo na vinograd-
nino in da skušajo pošteno ljudstvu pomagati.
Najbolje se vede, da ljudstvo razume težavne
umere in da uboga ter si tako samo pomagaj!
Četrti otrok našega prestolonaslednika. So-
nega našega prestolonaslednika nadvojvodinja
Lita poviša je svojemu možu nadvojvodi Karla
Franca Jožefa četrtega otroka, zdravega
otčka. Krščen je bil novorojenček dne 8. t. m.
v Schönbrunnu pri Dunaju od kardinala nad-
biskupa dr. Piffela. Krstni boter je bavarski kralj.
Yuanšikaj umrl. K. B. poročna po Rauterjevem
uradu z dne 5. junija iz Schanghaija.
Ponedeljek je umrl Yuanšikaj, predsednik ozi-
na cesar Kitajske. Yuanšikaj bil je kot izrecni
politiški domoljub v srcu nasprotnik angleških
vplotov, ki si hočejo ves svet podvreči. Ni
torej izključeno, da je umrl nasilne smrti, kajti
angleži so vedno svoje politične nasprotnike s
trapom in bodalom iz sveta spravljali. Yuan-
šikaj padel je na vsak način med najpomembnejše
državnike moderne Kitajske.
Junška smrt. Uslužbenec firme W. Blanke
v Ptuj, korporal Franc Emeršič, rojen leta
1892, je dobil v zadnjih bojih proti italijanskemu
napadalcu strel v glavo. Prepeljali so ga v bol-
nico Maltheserjev v Monte Rover na južnem
Avstrijskem, kjer je umrl. Junaka so pokopali na
je vae
je vse

ve kje
ačetka
naša
torej
šamo:
sami
7, kjer
nislite
lje pri
svoji
težav,
za da-
ja, 63

Brezprimerno hrabri Štajerci. Namestnik
grof Clary und Aldringen je ob priliki
60. rojstnega dneva feldmaršala nadvojvode
Friedricha odposlal sledečo častitko: „K
današnjemu slavnostnemu dnevu, katerega prazn-
je Vaša cesarska Visokost kot vrhovni po-
veljnik in feldmaršal avstro-ogrske bojne sile s
povosnim pogledom na največje zmage naših
bojevnikov, brezprimerno hrabrih čet čez vse naše
svetovine in z nadpolnim pogledom na častni
zmagoviti mir, prosim v imenu zvesto udanega
bivalstva štajerskega, da mi dovolite najuda-
nejše čestitke predložiti. Namestnik grof Clary.“
— Na to čestitko dospel je sledeči odgovor:
„Za mi v imenu zvestega prebivalstva Štajerske
k mojemu rojstnemu dnevu izražene prisrčne
čestitke se zahvaljujem Vaši ekscelenci iz vsega
srca. Trdno sem prepričan, da bodejo brez-
primerno hrabri Štajerci, ki so se
dalej pri vsaki priložnosti z nevenljivo
slavo krili, tudi v bodočnosti z zopetnimi do-
stojni svoje zvestobe na dosegi trajnega, blago-
slovnega miru sodelovali. Feldmaršal nadvojvoda
Friedrich.“
Smrt v vodi. Dne 1. t. m. videli so prebi-
valci v Celnicah nad Mariborom v Dravi
mrtvega mrliča plavati. 20 letni posestnikov sin
A. Cencič dobil je nalogo, da naj mrliča iz
vode potegne. Pri tem delu je zdrsnil, padel v
vrtinec in utonil.

Slov. Plajberg. Piše se: Posestnik Andrej
Wieser (Vost) v Bodentalu, ki se je kot čr-
novojnič več mesecev na ruskem bojišču boril,
bil je dne 16. maja na italijanski fronti težko
ranjen in je 20. maja v bolnišnici v Beljaku
umrl. Pokojni junak bil je član občinskega od-
bora, krajnega šolskega sveta itd. Bodi mu čast-
ni spomin!

Nesreča. V Guttaringu na Koroškem
padel je mali sinček vžitkarice Franciške Ko-
voinig v potok. Sosedinja Sobernig je
hotela otroka rešiti, kar pa se ji ni posrečilo.
Nasprotno je prišla sama v smrtno nevarnost,
kar jo je v vodo odločno potegnil. Dvojčka
zela in se je komaj rešila. Otrokovega mrliča
so par dni pozneje iz vode potegnili.

Navijanje cen po beguncih. Štajerska na-
meštinja izdala je na politične podoblasti odlok,
v katerem pravi med drugim: „Namestinja je
doblila opetovano naznanila, da begunci in sicer
zlasti taki iz Galicije, predmete vsakdanje po-
trebe, tako žajlo, šokolado, štrikanje blago, po-
per itd. v malih množinah nakupujejo, zbi-
rajejo in potem v časih, kadar nastopi pomanj-
kanje v tem blagu, ali pa na krajih, kjer je to
pomanjkanje posebno občutljivo, svoje nabrane
zaloge pod znatnim dobičkom zopet od-
dajo. Tako postopanje morajo politične oblasti
de same ob sebi zasledovati. Taki naku-
povalci med begunci pa imajo večinoma tudi

namen, navijati cene, ker si blago veči-
noma na ta način pridobijo, da ponudijo zanj
višjo ceno. Političnim oblastvam se torej nalaga,
da se ozirajo prav posebno na to počenjanje
posameznih beguncem in da morajo orožniki vsak
slučaj takoj naznaniti. Kjer bi se take zbrane
zaloge našlo, naj se takoj napravi naznanilo za-
radu navijanja cen. Politčna oblast naj take za-
zaloge blaga takoj zapleni in za preskrbo pre-
bivalstva v njenem delovanju uporabi. Tudi tr-
govci se opozarja, da naj take slučaje, ki so
posebno važni za trgovstvo sploh, naznani.

Promet s poskušnjami blaga po vojni pošti
dovoljen je tudi k vojnopoštним uradom št. 55
in 76; vstavljena pa je k vojnopoštним
uradom 8, 26, 33, 46, 53, 60, 61, 79, 88, 99,
106, 112, 123, 129, 200, 212, 223, 241, 242,
304, 502 in 620. — Zasebni promet vojnopošt-
nih paketov je dovoljen tudi k vojnopoštним
uradom 76 in 55, prepovedan pa k vojnopošt-
nim uradom 33, 212, 260, 261, 273 ter k
etapni poštним uradom Mitrovica na Kosovem v
Srbiji in Črnogori.

V Ptuj ostanejo trgovine na Binkoštno
nedeljo in ponedeljek za prte, nakar opozarjamo
cenjeno občinstvo.
Zahvala junaka tretjega kora. Župan g.
Jos. Ornič v Ptuj posljal je v imenu mesta
iskrene čestitke poveljniku 3. kora feldmaršal-
lajntantu Krautwaldu, katerega zmagovite
čete so dosegle v boju zoper izdajalskega Laha
tako krasne uspehe. Nato je dobil župan Ornič
slededeči brzojavni odgovor: — „Gospodu županu
Jos. Orniču v Ptuj! Počasčen in ginjen od
Vašega in mestne občine prijaznega spominja-
nja pošiljam najskrenejšo zahvalo. Mojje naše
čete mi dajejo jamstvo, da bomo z božjo po-
močjo svojega dednega sovražnika po vzoru na-
ših očetov na laški zemlji premagali.“

Junak Albin Mlaker in slovensko časopisje.
Vso Avstrijo je gotovo razveselilo junaštvo kr-
gleja ptujskega oberlajntanta Albina Mlaker, ki
je kot mladi oficir svoji ljubljani domovini tako
lepo koristil. Popolnoma vseeno bi bilo, katere
narodnosti je Mlaker, kajti sedaj je v prvi vrsti
— avstrijski odlični oficir. Na naših fron-
tah se borijo Nemci in Slovenci, Madžari in
Hrvati in drugi za isti cilj: obraniti avstrijs-
sko domovino pred navalom sovražnika. Narod-
nostna vprašanja ta zmagovita naša armada zdaj
gotovo ne pozna in neče poznati. Zato je pač
malo neokusno, ako kriči zdaj „Straža“ in
„Slov. Gospodar“ na vse pretego o „slo-
venskem junaku Mlakerju.“ To kričanje teh
listov, ki so svoj čas istotako glasno kričali in
se navduševali za kakšnega Kramara in Grafen-
auerja, ima zgolj politično-strankars-
sko smer in je zato v sedanjem resnem času
gotovo obsojevati. Vkljub temu, da je oberlajnt-
nant Mlaker ptujski domačin, da je bil po-
polnoma nemško vzgojen, da je obiskal same
nemške šole in se čutil vedno za Nemca, ga
vendar noben nemški list ni hotel proslavljati
kot nekakega nemškega nacionalista. Za nas je
dovolj, da je Mlaker kot avstrijski oficir
izvršil slavni čin. To naj bi bilo tudi za mari-
borske gospode dovolj, kateri pred vojno niso
patrijotična čustva posebno negovali.

Strela je zadelala dne 4. junija v Lubstovi-
št. Vidu pri Ptuj v poslopja posestnika
Antona Gabrovec. Pogorelo je stanovančno
in gospodarsko poslopje z vso premičnino. Škoda
je velika.
Odlikovan je bil g. Jos. Gollob, črno-
vojniški orožniški stražmojster postaje Breg
pri Ptuj z bronasto častno medaljo za za-
sluge pri „Rdečem križu.“ Čestitamo!

Pri glavobolu zapišejo zdravniki večinoma živce pomirjajoča
sredstva. Kot tako ima Fellerjev dobrodišeči rastlinski esenčni
fluid z zn. „Elsa“-fluid že mnogo let sem opravično dobro ime.
Njegove bolečine odpravljajoče lastnosti slavni mnogostevilno zdrav-
nikov. Tudi njegov osvježujoči duhi in njegova prijetna hladnost
imajo pri glavobolu kakor pri migrni najprijetnejši učinek. 12
steklenice tega tudi pri drugih bolečinah priznane, muskeline
okrepčujočega, živce pomirjajočega domačega sredstva pošlje za 6
kron povsod krog lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa- trg št. 241
(Hrvaško). Ako je glavobol posledica slabe prebave, pomagajo
hitro Fellerjeve mlio odvajajoče, prebavo urejajoče Rhabarbar-
kroglice z zn. „Elsa“-kroglice. 6 škatlice stane franko samo 4 K
40 h in priporočamo svojim čitateljem, da naj imajo ta dva pri-
značna domača sredstva vedno doma pri roki. Zlasti kdor ima
večkrat glavobol, naj bi jih imel vedno v hiši, da pričenojajoče
napade migrne takoj odpravi in njih ponavljanje prepreči. Pri-
jetno v žepu nosi se lahko in hitrega prijetnega učinka je Feller-
jev migrenski črtik za 1 krono. En poskus se izplača. (vt)

odne naše čitatelje gotovo zanimal, kateri vedno
zasledujejo uradna poročila našega generalnega
štaba.

Kako si zasigurimo žetev
l. 1916?

Pod tem naslovom izšlo je v zalogi »Rhein-Maini-
scher Verband für Volksbildung« v Frankfurtu a.
M. predavanje domenskega najemnika Karla Schnei-
der, kateremu naj sledeče posnemamo:
V zasiguranje žetve zamore pomagati prav po-
sebeno umetno sušenje. Umetno sušenje kmetijskili
izdelkov otvarja kmetijstvu za bodočnost povsem nova
pota za živalsko in človeško prehrano. Zlasti v sedanjo-
sti je največje važnosti, da se spravi vso žetev nepoško-
dovano in brez izgube. V srednjih letih pridelava Nemčija
50 milijonov ton krompirja. Od teh se pokvari po prak-
tično izkušnji vsled gnilobe itd. okoli 5 milijonov ton.
Te izgube se zamorejo prav lahko z umetnim sušenjem
preprečiti. Skupna žetev na perju sladkorne pese znaša
na Nemškem okoli 100 milijonov dvojnih centov. Z
umetnim sušenjem bi se dalo napraviti okoli 20 miljo-
nov dvojnih centov suhega perja, ki bi bilo izborna kre-
pilna krma za vse vrste živine. Na isti način bi se dalo
mnogo tisočev centov perja pese, repe, korenja itd. bolje
izrabiti kakor sedaj. Imamo že celo vrsto izbornih in
jako cenih priprav za sušenje, ki se izplačajo prav kmalu
tudi v malem obratu. Vsi doslej z njimi napravljani
poizkusi dokazujejo, da ima umetno sušenje veliko bo-
dočnost in da postane vsled tega vso kmetijstvo od
vremena mnogo manj odvisno, nego je bilo to doslej.
S tem sušenjem se zamore mnogo doslej skoraj nič
vrednih snovi, kakor perje repe in druga jesenska zelena
krma, v jako vredno trajno krmno spremeniti. V časih
prevelikega pridelka krmilne repe, v katerih se po na-
vadi s krmno zapravlja, zamore se del zelene krme v
trajno blago spremeniti. Pri deževnem vremenu v času
žetve mrve zamore se travo in deteljo na ta način v
polnovredno suho krmno spremeniti; pri dežju ob žetvi
žita zamore se vso žito rešiti, pri mokrem jesenskem
mremenu pa otavo. Aparat za sušenje se bode torej
vedno in povsod prav kmalu sam plačal. V pokrajinah
z manjšimi obrati zamogla bi ena naprava za sušenje
celi vasi služiti. Na ta način bode mogoče, da
vzdržimo mnogo lažje, nego brez sušenja.
Z ozirom na ta predlog Schneiderja bi še na
to opozarjali, da so na Nemškem mestna oskrbništa
take naprave za sušenje že vpeljali in da imajo m. dr.
tudi namen, posušiti vso zelenjavo, sadje itd., ki se ne
more na trgu prodati in ki bi se drugače pokvarilo, kar
bi zlasti zimski preskrbi mest obilo koristi prineslo.
Nemška vlada je nadalje sklenila, postaviti povsod take
sušilnice, kjerkoli je to mogoče; povprašala je tudi že
pri vseh pivovarnah, koliko žita itd. bi se dalo na njih
sušilnicah posušiti. Kakor se vidi, obstoji torej na Nem-
škem namen, izdržati z vsemi sredstvi in zaneprej in klu-
bovati tudi vsem oderuškim izsescem v domovini.

one naše čitatelje gotovo zanimal, kateri vedno
zasledujejo uradna poročila našega generalnega
štaba.

Kako si zasigurimo žetev l. 1916?

Pod tem naslovom izšlo je v zalogi »Rhein-Maini-
scher Verband für Volksbildung« v Frankfurtu a.
M. predavanje domenskega najemnika Karla Schnei-
der, kateremu naj sledeče posnemamo:
V zasiguranje žetve zamore pomagati prav po-
sebeno umetno sušenje. Umetno sušenje kmetijskili
izdelkov otvarja kmetijstvu za bodočnost povsem nova
pota za živalsko in človeško prehrano. Zlasti v sedanjo-
sti je največje važnosti, da se spravi vso žetev nepoško-
dovano in brez izgube. V srednjih letih pridelava Nemčija
50 milijonov ton krompirja. Od teh se pokvari po prak-
tično izkušnji vsled gnilobe itd. okoli 5 milijonov ton.
Te izgube se zamorejo prav lahko z umetnim sušenjem
preprečiti. Skupna žetev na perju sladkorne pese znaša
na Nemškem okoli 100 milijonov dvojnih centov. Z
umetnim sušenjem bi se dalo napraviti okoli 20 miljo-
nov dvojnih centov suhega perja, ki bi bilo izborna kre-
pilna krma za vse vrste živine. Na isti način bi se dalo
mnogo tisočev centov perja pese, repe, korenja itd. bolje
izrabiti kakor sedaj. Imamo že celo vrsto izbornih in
jako cenih priprav za sušenje, ki se izplačajo prav kmalu
tudi v malem obratu. Vsi doslej z njimi napravljani
poizkusi dokazujejo, da ima umetno sušenje veliko bo-
dočnost in da postane vsled tega vso kmetijstvo od
vremena mnogo manj odvisno, nego je bilo to doslej.
S tem sušenjem se zamore mnogo doslej skoraj nič
vrednih snovi, kakor perje repe in druga jesenska zelena
krma, v jako vredno trajno krmno spremeniti. V časih
prevelikega pridelka krmilne repe, v katerih se po na-
vadi s krmno zapravlja, zamore se del zelene krme v
trajno blago spremeniti. Pri deževnem vremenu v času
žetve mrve zamore se travo in deteljo na ta način v
polnovredno suho krmno spremeniti; pri dežju ob žetvi
žita zamore se vso žito rešiti, pri mokrem jesenskem
mremenu pa otavo. Aparat za sušenje se bode torej
vedno in povsod prav kmalu sam plačal. V pokrajinah
z manjšimi obrati zamogla bi ena naprava za sušenje
celi vasi služiti. Na ta način bode mogoče, da
vzdržimo mnogo lažje, nego brez sušenja.
Z ozirom na ta predlog Schneiderja bi še na
to opozarjali, da so na Nemškem mestna oskrbništa
take naprave za sušenje že vpeljali in da imajo m. dr.
tudi namen, posušiti vso zelenjavo, sadje itd., ki se ne
more na trgu prodati in ki bi se drugače pokvarilo, kar
bi zlasti zimski preskrbi mest obilo koristi prineslo.
Nemška vlada je nadalje sklenila, postaviti povsod take
sušilnice, kjerkoli je to mogoče; povprašala je tudi že
pri vseh pivovarnah, koliko žita itd. bi se dalo na njih
sušilnicah posušiti. Kakor se vidi, obstoji torej na Nem-
škem namen, izdržati z vsemi sredstvi in zaneprej in klu-
bovati tudi vsem oderuškim izsescem v domovini.
Z ozirom na te obširne odredbe nam je pač vpra-
šanje odlojeno: In v Avstriji?«
(Gräzer Tagblatt.)

Gospodarske.

Mного буѣ за pripravljane olja. Ker imajo buče
velik pomen za pripravljane olja, se potreba njihovoga